

351.

Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej

z dnia 14 kwietnia 1924 r.

o zmianie ustroju pieniężnego.

Na mocy art. 1 p. 8, 9, 10, 11 i art. 2 ustawy z dnia 11 stycznia 1924 r. o naprawie Skarbu Państwa i reformie walutowej (Dz. U. R. P. № 4 poz. 28) i zgodnie z uchwałą Rady Ministrów z dnia 12 kwietnia 1924 r. stanowią co następuje:

§ 1. Suma emisji marek polskich, znajdujących się w obiegu w dniu rozpoczęcia czynności przez Bank Polski, nie może ulec zwiększeniu.

§ 2. Relację marki polskiej do złotego, jako jednostki monetarnej Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. R. P. 1924 r. № 7 poz. 65 art. 1) ustala się w wysokości 1,800,000 mk. pol. za 1 złotego.

§ 3. Do dnia 30 czerwca 1924 r. wszelka zapłata, która winna być uskuteczniiona w walucie polskiej, może być dokonywana stosownie do wyboru dłużnika bądź opiewającymi na złote biletami Banku Polskiego, bądź w markach polskich według relacji, oznaczonej w § 2 niniejszego rozporządzenia. Dłużnik może się również uścić z długu płacąc monetami polskimi, względnie biletami zdawkowymi (§ 6), z zachowaniem przepisów art. 9 rozporządzenia Prez. R. P. z dnia 20 stycznia 1924 r. w przedmiocie systemu monetarnego (Dz. U. R. P. № 7, poz. 65), względnie § 7 niniejszego rozporządzenia.

§ 4. Od dnia rozpoczęcia czynności przez Bank Polski marki polskie, wpływające tytułem spłaty kredytów, udzielonych przez Polską Krajową Kasę Pożyczkową nie będą ponownie puszczane w obieg.

§ 5. Począwszy od 1 lipca 1924 r. marka polska przestaje być prawnym środkiem płatniczym.

Poczynając od dnia 1 czerwca 1924 r. Skarb Państwa przystąpi do wymiany marek polskich na bilety Banku Polskiego oraz monety względnie bilety zdawkowe (§ 6). Obowiązek dokonywania wymiany ustaje z dniem 31 maja 1925 r.

Szczegółowe terminy oraz warunki wymiany ustali Minister Skarbu w drodze rozporządzenia.

§ 6. Upoważnia się Ministra Skarbu do emisji biletów zdawkowych na sumę nie wyżej 150 milionów złotych, w odcinkach wartości nie wyżej 2 złotych.

Do tego celu będą użyte również bilety z napisem „Bank Polski”, opiewające na jeden złoty i dwa złote. Za emisję tych biletów ponosi odpowiedzialność wyłącznie Skarb Państwa.

Bilety zdawkowe będą zastąpione monetami zdawkowymi w terminie przewidzianym w § 8 niniejszego rozporządzenia, nie wyłączając biletów zdawkowych, opiewających na jeden złoty i dwa złote z napisem „Bank Polski”.

§ 7. Bilety zdawkowe stanowią prawny środek płatniczy, mający moc umarzania zobowiązań do kwoty 10 złotych przy każdej wypłacie.

Kasy skarbowe przyjmują bilety zdawkowe w każdej ilości przy wszelkich wpłatach z wyjątkiem tych wpłat, które w myśl obowiązujących przepisów winny być uiszczane w złocie.

§ 8. Z dniem 1 stycznia 1925 r. bilety zdawkowe przestają być prawnym środkiem płatniczym.

Poczynając od dnia 1 listopada 1924 r. Skarb Państwa przystąpi do wymiany biletów zdawkowych na monety zdawkowe względnie bilety Banku Polskiego. Obowiązek dokonania wymiany ustaje z dniem 31 stycznia 1925 r.

Szczegółowe terminy oraz warunki wymiany ustali Minister Skarbu w drodze rozporządzenia.

§ 9. Przyjęte przed wejściem w życie niniejszego rozporządzenia sposoby przerachowania jednostek obliczeniowych na marki polskie lub złote we wszelkiego rodzaju zobowiązaniach, zawartych w dokumentach i aktach prawnych, w decyzjach i wyrokach sądowych, wekslach i papierach wartościowych, jak również wpisach do ksiąg hipotecznych i innych rejestrów publicznych—nie ulegają zmianie skutkiem niniejszego rozporządzenia.

Upoważnia się Ministra Skarbu do wydawania rozporządzeń w przedmiocie ustalania kursów jednostek obliczeniowych w celu ułatwienia przerachowań przewidzianych w ustępie pierwszym niniejszego paragrafu.

§ 10. We wszystkich ustawach i rozporządzeniach wyrazy „złoty frank”, „równowartość złotego franka”, „złoty równy frankowi złotemu” i „złoty polski”—zastępuje się wyrazem „złoty”.

§ 11. Z dniem rozpoczęcia czynności przez Bank Polski Polska Krajowa Kasa Pożyczkowa przechodzi w stan likwidacji.

Sposób, warunki i bliższe szczegóły likwidacji ustali Minister Skarbu.

§ 12. Upoważnia się Ministra Skarbu do zawarcia z Bankiem Polskim umowy w przedmiocie aljenacji majątku Skarbu Narodowego oraz majątku, znajdującego się w posiadaniu Polskiej Krajowej Kasy Pożyczkowej.

§ 13. Upoważnia się Ministra Skarbu do uskutecznienia w drodze rozporządzeń, wydawanych w porozumieniu z właściwymi Ministrami, przerachowania na złote sum pieniężnych, wyrażonych w ustawach i rozporządzeniach w rublach rosyjskich, markach niemieckich, koronach austriacko-węgierskich i markach polskich.

§ 14. Tracą moc obowiązującą:

- a) Art. 130 ustawy o spółdzielniach z dnia 29 października 1920 r. (Dz. U. R. P. № 111 poz. 733) w brzmieniu ustawy z dnia 4 grudnia 1923 r. (Dz. U. R. P. № 135, poz. 1119),
- b) Art. 2, 3 i 9 ustawy z dnia 6 grudnia 1923 r. o zastosowaniu stałej jednostki do obliczania denarów, niektórych innych dochodów publicznych oraz kredytów, udzielanych przez instytucje państwowe i samorządowe (Dz. U. R. P. № 127, poz. 1044),
- c) Ustawa z dnia 9 maja 1919 r. w przedmiocie wymiany znaków obiegowych, znajdujących się na ziemiach polskich (Dz. P. P. P. № 41, poz. 296),
- d) Art. 6 ustawy z dnia 17 grudnia 1921 roku o środkach naprawy państwowej gospodarki skarbowej (Dz. U. R. P. 103, poz. 741).

§ 15. O dniu rozpoczęcia czynności przez Bank Polski Minister Skarbu poda do wiadomości publicznej przez obwieszczenie w Dzienniku Ustaw.

Obwieszczenie to winno się ukazać przynajmniej na trzy dni przed dniem rozpoczęcia czynności przez Bank Polski.

§ 16. Wykonanie niniejszego rozporządzenia powierza się Ministrowi Skarbu.

§ 17. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem rozpoczęcia czynności przez Bank Polski, za wyjątkiem § 15, który wchodzi w życie z dniem ogłoszenia niniejszego rozporządzenia.

Prezydent Rzeczypospolitej: *S. Wojciechowski*

Prezes Rady Ministrów

i Minister Skarbu: *W. Grabski*